

van Boven wist ons één bepaald pad aan te wijzen waar de ananas-gal voorkwam. Aan het eind van de excursie gaf Prof. van Boven nog een exposé over het al dan niet schadelijk zijn van bosmieren. Hij kwam tot de conclusie dat de dieren zeker niet schadelijk zijn. Tegenover het vochtverlies van de bomen via het melken van de bladluizen staat o.m. dat de mieren het excreet van de luizen opruimen dat anders als een koek diverse delen van de boom bedekt. De boom is bij het kappen zo weinig minder dik, dat het financieel te verwaarlozen is. Als bijzonderheid van de bladluizen kan nog vermeld worden dat zij in hun darmkanaal stikstofbindende bacteriën hebben, zodat niet alle eiwitten die in het excreet voorkomen van de boom afkomstig zijn.

Ook zonder toga weet prof. van Boven zijn geboortebos te beoemen.

Een groot voordeel van de mieren voor het bos is, dat zij vrijwel voortdurend mierenzuur spuiten. Een zuchtje wind, dat de grassprietjes doet bewegen of zelfs de schaduw van een wolk is voor hen een prikkel om te spuiten. Op die manier worden veel (schadelijke) insecten in de hele omgeving van zo'n nest weggehouden. Een bos waar bosmieren-nesten talrijk zijn zal dus bijzonder schoon zijn.

Alle foto's in dit artikel zijn genomen door de heer Johns.

VERSCHENEN

Van de wetenschappelijke mededelingen van de K.N.N.V. bevelen wij enkele der laatst verschenen nummers bij onze leden gaarne aan:

91. Dr. L. v.d. Hammen: Spinachtigen-Arachnida IV Mijten-Acarida, Algemene inleiding in de acarologie f 6,—.

92. Dr. Els N. G. Joosse, J. H. de Gunst en A. Littel: Insecten-Hexapoda. Tabel tot de orden en families van Nederlandse insecten. f 5,—.

93. E. X. Meier: *De kranswieren-Charophyta van Nederland*. f 5,—.

Verkrijgbaar tegen bovengenoemde speciale prijs voor leden N.H.G. bij het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

BOEKBESPREKING

Twee droomboeken van de uitgeverij Ploegsma.

Jan van de Kam: *Op de grens van land en zee: portret van de Wadden*; met een inleiding van Dick Hillenius.

Uitgegeven in samenwerking met de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland. Artis-keuzeboek.

Formaat 22 x 28 cm. 160 bladzijden, meer dan 200 foto's f 24,90

Jan van de Kam & Wim Wolff: *Op de grens van zout en zoet*; portret van een veranderend delta-landschap.

Formaat 22 x 28 cm. 168 bladzijden. Meer dan 200 foto's f 27,50

Een tweetal boeken, op elkaar gelijkend als een eenige tweeling! In de eerste plaats wel bedoeld als platenboeken, dank zij de sublieme fotokunst van Jan van de Kam. Hij heeft in het vrijwel onbegrensde kustgebied het spel van golven, zand en wind weten vast te leggen in boeiende beelden. Voor hem bestaan blijkbaar geen problemen van te harde of te zachte afdrukken, ondanks de felle zon, het witte schuim, het lichte zand en de donkere modder.

Misschien vindt de echte plantenliefhebber in deze boeken wat te weinig opnamen, in het bijzonder makro's, van planten, te midden van de grote overvloed van vogels, waaronder prachtige actiefoto's. Dag en nacht moet van de Kam paraat zijn geweest met zijn camera's om de vele dieren te kunnen betrappen in hun dagelijkse of soms jaarlijks terugkerende activiteiten.

Beide boeken vormen een prachtige reportage van de altijd boeiende levensgemeenschappen van onze kustwateren, waaronder er zijn die reeds geheel verdwenen zijn, en andere die ernstig worden bedreigd door de nimmer aflatende aandrang van technici van het Deltaplan en van de voorstanders voor afsluiting van de Waddenzee. Zeker zal het portret van dit unieke natuurgebied zoals het in dit boek staat opgetekend,